

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la edificarea bustului lui
Mihail Ciakir în fața Bibliotecii
„M. Ciakir” din str. Florilor, 21/1

Având în vedere demersul Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” nr. 06/1-28/49 din 19.06.2023 privind edificarea bustului în memoria scriitorului Mihail Ciakir, în fața Bibliotecii „M. Ciakir” din str. Florilor, 21/1, în conformitate cu Regulamentul Comisiei pentru reglementarea denumirilor urbane din Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 20/3 din 27.11.2020, în temeiul art. 5 alin. (2) lit. c) și art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea monumentelor de for public nr 192/2011, art. 6 alin. (4) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău” și în temeiul art. 14 alin. (3) din Legea nr. 436-XVI/2006 „Privind administrația publică locală”, Consiliul Municipal Chișinău DECIDE:

1. Se acceptă edificarea bustului în memoria clasicului culturii găgăuze, scriitorului Mihail Ciakir, în fața Bibliotecii „M. Ciakir” din str. Florilor, 21/1.
2. Cheltuielile pentru elaborarea documentației de proiect, executarea, edificarea bustului și amenajarea terenului aferent vor fi acoperite de către Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare (TIKA).
3. Prezenta decizie va fi adusă la cunoștința populației prin intermediul mass - mediei locale, în termen de 3 zile de la data aprobării.
4. Viceprimarul de ramură al municipiului Chișinău va asigura controlul executării prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

**SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI**

Adrian TALMACI

Notă informativă
la proiectul de Decizie cu privire la instalarea bustului Mihail Ciakir

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de decizie a Consiliului Municipal Chișinău a fost elaborat de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural în baza solicitării Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu” nr. 06/1-28/49 din 19.06.2023.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a elaborat proiectul Deciziei Consiliului Municipal Chișinău cu privire la edificarea bustului în memoria clasicului culturii găgăuze, scriitorului Mihail Ciakir, având în vedere solicitarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu” nr. 06/1-28/49 din 19.06.2023, avizul Comisiei pentru reglementarea denumirilor urbane din Chișinău nr. 22 din 21.08. 2023, în conformitate cu art. 5 alin. (2) lit. c) și art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea monumentelor de for public nr 192/2011, art. 6 alin. (4) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău și în temeiul art. 14 alin. (3) din Legea nr. 436-XVI/2006 „Privind administrația publică locală”.

Bustul se propune a fi edificat în scopul eternizării memoriei clasicului culturii găgăuze, ilustrului cleric și editor găgăuz, inițiator al cărților tipărite în limbile rămână și găgăuză Mihail Ciakir, născut în orașul Ceadâr – Lunga în anul 1961.

Bustul se propune a fi amplasată în fața Bibliotecii ce poartă numele, din str. Florilor, 21/1, mun. Chișinău, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu”.

3. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile pentru elaborarea documentației de proiect, executarea, edificarea bustului și amenajarea terenului aferent, vor fi acoperite de către Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare (TIKA).

4 Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 cu privire la transparența în procesul decizional, proiectul Deciziei CMC a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Primăriei Chișinău.

Șef interimar,
Direcția generală cultură
și patrimoniu cultural

**MINISTERUL CULTURII
INSTITUTUL PATRIMONIULUI
CULTURAL**

Bd. Ștefan cel Mare, 1,
Chișinău, Moldova, MD-2001,
tel./fax (+373 22) 260 957
e-mail: ipcultural.md@gmail.com

**MINISTRY OF CULTURE
INSTITUTE OF CULTURAL
HERITAGE**

Ștefan cel Mare, 1 Bd.
Chișinău, Moldova, MD-2001,
tel./fax (+373 22) 260 957
e-mail: ipcultural.md@gmail.com

Nr. 06/594 din 29.08.2023
La nr. 06/1-30/102 din 24.08.2023

**Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”
Dnei director general dr. Mariana HARJEVSCHI**

Prin prezenta, Institutul Patrimoniului Cultural, vă expediază Avizul științific privind importanța istorică a personalității cărturarului și proiectului Mihail Ceachir.

Avizul se atașează (2 file).

**Director al Institutului Patrimoniului Cultural
Dr. Ion URSU**

Digitally signed by Ursu Ion
Date: 2023.08.29 12:58:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AVIZ ȘTIINȚIFIC
PRIVIND IMPORTANȚA ISTORICĂ A PERSONALITĂȚII CĂRTURARULUI ȘI
PROTOIEREULUI MIHAIL CEACHIR

Protopopul Mihail Ceachir (1861–1938) este una dintre cele mai cunoscute personalități religioase și iluministe ale Basarabiei la sfârșitul secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea. Viața și opera sa servesc drept exemplu excelent pentru fiecare creștin ortodox. Protoierul Mihail Ceachir a activat în Chișinău, fiind cunoscut în mediul cultural-spiritual din Basarabia. Circa 35 de ani a slujit la capela „Întâmpinarea Domnului” a Seminarului Teologic, a publicat articole în presa bisericească a vremii (Buletinul Eparhial din Chișinău, revista „Luminătorul”) și a susținut viața duhovnicească a sute de credincioși din Chișinău. Majoritatea articolelor sale sunt axate pe tradițiile religioase și viața morală.

Mihail Ceachir are contribuția semnificativă la dezvoltarea spirituală a populației basarabene, în primul rând a românilor basarabeni și a găgăuzilor, prin răspândirea alfabetizării. Datorită părintelui Mihail Ciachir, în satul Schinoasa pe lângă Chișinău a apărut o școală primară. Preotul a cumpărat un lot de teren și pe bani proprii a construit din piatră o școală, căreia pe parcursul multor ani i-a acordat asistență pedagogică și metodologică.

Trebuie de menționat, că Mihail Ceachir a contribuit la propovăduirea ortodoxiei în rândul găgăuzilor din Basarabia. El a publicat informații importante despre originile, obiceiurile și istoria găgăuzilor din Basarabia. De aici reiese cineștea de care se bucură aceasta personalitate în rândul conaționalilor săi găgăuzi, fiind numit un adevărat „Apostol al găgăuzilor”.

Protoiereul Mihail Ceachir a fost primul care a inițiat pregătirea și publicarea literaturii religioase în chirilică și în grafie latină (cărți liturgice, ziar misionar), cât și slujba bisericească în limba găgăuză. Menționăm, că Mihail Ceachir este autorul primelor lucrări științifice în limba găgăuză (o broșură despre istoria găgăuzilor din Basarabia /1934/ și un dicționar găgăuz-român /1938/).

Subliniem faptul, că Mihail Ceachir a pus bazele formării limbii și scrierii literare găgăuze. El a susținut ipoteza, conform căreia credința ortodoxă, alături de limba și cultura tradițională cotidiană, au fost și rămân trei stâlpi de baza a găgăuzilor în viața lor.

Lucrările lui Mihail Chachir, atât în traduceri, cât și în original, au fost retipărite în mod repetat, mai ales în ultimele decenii. Despre el a fost publicată o vastă literatură științifică și de popularizare,

Numele lui Mihail Ceachir poartă diferite instituțiile de învățământ și de cultură din țară (una dintre filialele Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” din mun. Chișinău, Sala de conferințe

a Biserica „Întâmpinarea Domnului” din mun. Chișinău, Colegiul Pedagogic din Comrat, Centrul Cultural și Educațional din mun. Ceadâr-Lunga), numele protoiereului M. Ceachir poartă străzile principale ale UTA Găgăuzia (mun. Comrat și Ceadâr-Lunga) și din mun. Chișinău, i-au fost instalate busturile (mun. Chișinău /în Cimitirul Central/ și Ceadâr-Lunga, s. Copceac) și o stela memorială (mun. Comrat).

Bibliografia selectivă:

Мошин О., Копуцу В. Протоиерей Михаил Чакир: служение Богу и ближним. Кишинев, 2013.

Священник Михаил Чакир: публикации автора и материалы о нем в журнале «Кишиневские епархиальные ведомости» / составители: Ив. Думиника, В. Сырф; научный консультант: А. Магола. 2-е изд. Кишинэу, 2022.

Au Boba Mihail Çakir. Gagauzlar: istoriya, adetlär, dil hem din. Bu kiyadı bilgi tarafından hem tiparlamaya hazırladı S. Bulgar. Chișinău, 2007 (Святой отец Михаил Чакир. Гагаузы: история, обрядность, язык и вероисповедание. Данное издание в информационном отношении к печати подготовил С. Булгар. Кишинэу, 2007).

Hünerli B. Mihail Çakir'in Gagauzca (Türkçe)-Rumence Sözlüğü (İnceleme-Metin). Çanakale, 2019 (Хюнерли Б. Гагаузско (Тюркско)-румынский словарь Михаила Чакира (Исследование и текст). Чанаккале, 2019).

Копуцу В. Çakirlär I : Ау-Боба Mihail Çakir. Komrat, 2015 (Копуцу В. Чакиры I : Святой отец Михаил Чакир. Комрат, 2015).

Protoiereul Mihail Ceachir. Articole privind istoria și cultura găgăuzilor din Basarabia publicate în revista „Viața Basarabiei” = Протоиерей Михаил Чакир. Статьи по истории и культуре гагаузов Бессарабии в журнале „Viața Basarabiei” („Бессарабская жизнь”). Сост.: В. Цвиркун, Ив. Думиника, В. Сырф. Кишинев, 2018.

Ivan DUMINICA,

doctor habilitat în istorie, cercetător științific coordonator

Vitali SÎRF,

doctor în filologie, cercetător științific superior

mun. Chișinău,
28.08.2023

*Confirma autenticitatea
semnăturilor d-lui Ivan
și Vitali Sîrf.
sup. serv. Personal
Su - L. Bogdan*

Pagina oficială a Municipiului Chișinău

Harta site-ului Româna

Prima / Procesul decizional / **ANUNȚ privind organizarea consultării publice a proiectului de decizie cu privire la edificarea bustului în memoria lui Mihail Ciakir**

Inițierea elaborării proiectului

ANUNȚ privind organizarea consultării publice a proiectului de decizie cu privire la edificarea bustului în memoria lui Mihail Ciakir

Data publicării: **23.08.2023 10:00**

Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului Municipal Chișinău inițiază în cepînd cu data de 23.08.2023 consultarea publică a proiectului de decizie cu privire la edificarea bustului în memoria lui Mihail Ciakir.

Bustul se propune a fi edificat în scopul eternizării memoriei clasicului culturii găgăuze, ilustrului cleric și editor găgăuz, inițiator al cărților tipărite în limbile română și găgăuză Mihail Ciakir, născut în orașul Ceadâr – Lunga în anul 1961.

Bustul urmează a fi amplasat în fața Bibliotecii ce poartă numele, din str. Florilor, 21/1, m.un. Chișinău, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hajdeu”.

Recomandările pe marginea proiectului supus consultării publice pot fi expediate până la data de 06.09.2023, la adresa de e-mail: directia.cultura@pmc.md.

Documente anexate

Proiect de decizie

Vizualizare

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

nr. 22 din 21. 08. 2023

AVIZ

Ca urmare a desfășurării ședinței Comisiei pentru reglementarea denumirilor urbane din Chișinău, din data de 18 august 2023, ținem să vă informăm următoarele.

Se aprobă **avizul favorabil** la propunerea privind edificarea bustului în memoria clasicului culturii găgăuze, scriitorului Mihail Ciakir, în fața bibliotecii ce poartă numele, din str. Florilor, 21/1, mun. Chișinău, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hajdeu”.

Comisia a votat: Pro- 10, contra - o, s-au abținut – 1

Vicepreședintele Comisiei,
Secretar interimar al
Consiliului Municipal Chișinău

Adrian TALMACI

Secretarul Comisiei,
Șef interimar al Direcției generale
Cultură și patrimoniu cultural

Alina TABACARI